

ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Логвінова О.П.

*кандидат економічних наук, доцент, викладач,
Первомайський індустріально-педагогічний технікум*

КРАУДФАНДИНГ ЯК СХЕМА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ

Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується потребою у залученні значних обсягів інвестицій для подолання проблем у діяльності господарюючих суб'єктів і забезпечення подальшого сталого економічного розвитку на основі реалізації проектів. Однак вітчизняні підприємства мають вкрай обмежені власні кошти для фінансування проектів, а залучення коштів з зовнішніх джерел є ускладненим. Водночас стрімкий розвиток мережі Інтернет, зокрема різноманітних соціальних мереж, формування на цій основі віртуальних спільнот, які мають бажання та спроможність до спільного вирішення певних проблем на основі громадської участі, створює передумови для дієвого реагування на виникнення нових «викликів».

Світовий досвід показує, що забезпечення сталого економічного розвитку можливе шляхом застосування нової схеми залучення та ефективного використання фінансових ресурсів, що отримала назву «краудфандинг». Ця схема фінансування останніми роками набуває все більшого поширення у всьому світі. Тому слід докладніше вивчити її сутність і можливості практичного застосування на вітчизняних підприємствах.

Краудфандинг – це новітня технологія залучення коштів великої кількості інвесторів-користувачів Інтернет, пов'язаних соціальними мережами, з метою фінансування різноманітних проектів [2]. Сутність краудфандингу полягає у залученні через спеціально створений майданчик у мережі Інтернет коштів багатьох людей для реалізації певних проектів, які можуть стосуватися найрізноманітніших галузей суспільного життя або господарської діяльності окремих суб'єктів.

Відмітною рисою проектів, що фінансуються шляхом краудфандингу, є те, що вони переважно є некомерційними, тобто основним мотивом до участі у цих проектах є не прагнення до отримання максимального прибутку на вкладений капітал, а усвідомлення необхідності вирішення тих чи інших питань, часто соціальної або екологічної спрямованості. Наприклад, на основі краудфандингу можуть фінансуватися проекти створення нового бізнесу, зйомки фільму, розробки відеоігор, організації музичних турів, створення притулків для тварин, збір пожертв на допомогу окремим людям та т. ін.

Краудфандинг передбачає залучення соціальних інвестицій, що здійснюють особи, які не є інституційними інвесторами, фінансування проектів на основі краудфандингу базується на спільній праці людей з метою

підтримки зусиль певних осіб або організацій на основі раціонального використання залучених ресурсів. До участі у проектах краудфандингу часто долучаються люди, які не є фахівцями у певній галузі, зокрема, у фінансовій сфері, але мають велике прагнення до участі у вирішенні певних проблем, навіть на безоплатній основі. Участь у проектах краудфандингу для цих осіб є тимчасовою і додатковою щодо інших видів активності.

Краудфандинг може набувати різних форм. Це може бути збирання коштів без будь-якої віддачі тим, хто жертвує кошти. Може бути передбачене оприлюднення імен тих, хто надає кошти. Також кошти можуть братися як позика. Може використовуватися простий акціонерний капітал або квазіакціонерний капітал. Можуть бути передбачені певні винагороди в обмін на пожертвування. Додатково може бути встановлено граничний розмір пожертвувань, при недосягненні якого до зазначеної дати всі пожертви анулюються.

Характеристиками краудфандингу є багатосуб'єктність, мікрофінансування, глобальний простір соціального фінансування, мережевий принцип організації, забезпечення економії на посередниках та трансакційних витратах, зменшення ризиків та ін.

Краудфандинг є різновидом краудсорсингу, водночас окремим різновидом краудфандингу є краудінвестинг, які поряд з краудлендінгом є різновидами крауд-технологій.

Існує багато прикладів успішної реалізації краудфандингу для здійснення різноманітних проектів. Однак поширенню краудфандингу в Україні перешкоджають відсутність відповідних законодавчих актів у цій сфері, недостатні можливості для переведення грошей через Інтернет, недостатня довіра людей до підприємців-початківців поряд зі схильністю до фінансування соціальних проектів.

Умовами успішного застосування краудфандингу є цікавість ідеї для потенційних спонсорів, забезпечення прозорості при зборі та використанні коштів, зручність внесення коштів і доступність отримання інформації про хід реалізації проекту.

Отже, краудфандинг має широкі перспективи розвитку як специфічний засіб фінансування проектів та забезпечення сталого економічного розвитку окремих суб'єктів господарювання, вирішення некомерційних завдань тощо.

Список використаних джерел:

- 1 Марченко О.С. Краудфандинг: соціально-економічний зміст та види / О.С. Марченко // Вісник національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – № 4(15). – 2013. – С. 26-35.
- 2 Поліщук В.Г. Зарубіжний досвід фінансування проектів за схемою краудфандинг / В.Г. Поліщук, В.І. Прокоп. «Молодий вчений». № 12(15), 2014 р., Видавничий дім «Гельветика». – С. 63-66.
- 3 Фоменко А.О. Сучасні умови розвитку краудфандингу в Україні / Фоменко А.О. // Вісник Бердянського університету менеджменту та бізнесу. – № 3(23). – 2013. – С. 93-96.